

Vaccination av asylsökande, människor på flykt m. fl.

Syfte

Denna riktlinje avser att tydliggöra ansvar, omfattning och avgifter för vaccination av asylsökande, människor på flykt m. fl. i Kalmar län. Riktlinjen innefattar även dem som söker skydd enligt massflyktsdirektivet.

Omfattning och avgift

Riktlinjen gäller för Asyl- och flyktinghälsovården, Hälsovalsenheter, Barnhälsovården (BHV) och Elevhälsan.

Riktlinjen följer [Folkhälsomyndighetens rekommendationer](#):

- **Vaccination mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta ska prioriteras oavsett ålder.** Vaccination mot påssjuka är inte lika prioriterat enligt Folkhälsomyndigheten, men inkluderas genom att kombinationsvaccin används.
- Barn som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd och barn som kommer till Sverige som asylsökande har enligt lag rätt till samma hälso- och sjukvård som folkbokförda barn. Detta inkluderar kompletterande vaccination i enlighet med det **nationella vaccinationsprogrammet upp till 18 års ålder**.
- **Vaccination mot covid-19** ska erbjudas alla vuxna från 18 års ålder eller barn från 5 års ålder om barnet har en grundsjukdom enligt [Barnläkarföreningens lista](#). Se [Vägledning och fördjupad information om vaccination mot covid-19 — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#) för bedömning av kompletteringsbehov.
- **Dessa vaccinationer ska erbjudas kostnadsfritt oavsett ålder.** Vaccination bör utföras så snart som möjligt efter ankomsten (helst inom 1–2 månader).
- Vaccinerande enhet bär kostnaden för vaccininköp. Vissa vaccinationer ersätts inom ramen för hälsovalsuppdraget.

Ansvar

Asyl- och flyktinghälsovården utför den inledande hälsoundersökningen och vid denna kartläggs vaccinationsstatus. Vaccination av vuxna sker på aktuell hälsovalsenhet.

Vaccination mot covid-19 utförs av regionen (gäller även barn). Ansvaret för komplettering av vaccinationer inom det allmänna barnvaccinationsprogrammet regleras i smittskyddslagen (SmL 2004:168, 2 kap. 3 a §):

- **BHV** ansvarar för barn upp till och med 6 år (upp till förskoleklass).

Smittskyddsläkaren	Webbplats Ltkalmar.se/smittskydd	E-post smittskydd@regionkalmar.se	
Postadress Smittskydd och Vårdhygien Länssjukhuset 391 85 Kalmar	Besöksadress Hus 17, plan 2 Länssjukhuset Kalmar	Telefon 0480-44 82 52	Fax 0480-845 31

- Kommunerna och andra huvudmän för **elevhälsan** ansvarar för vaccination av skolbarn (från förskoleklass och uppåt) inom ramen för det allmänna barnvaccinationsprogrammet.

Inledande hälsoundersökning

Hälsoundersökningen har tre syften:

- att uppmärksamma smittsamma sjukdomar med hänsyn till smittskyddsaspekter, se [Riktlinje för hälsoundersökning och handläggning asylsökande 220328.pdf \(regionkalmar.se\)](#)
- att uppmärksamma vårdbehov och hänvisa till rätt nivå
- att ge vägledande information om svensk hälso- och sjukvård.

Alla nyanlända asylsökande, flyktingar enligt massflyktsdirektivet, kvotflyktingar och anhörig-invandrade erbjuds en kostnadsfri frivillig hälsoundersökning. Sjuksköterska på Asyl- och flyktinghälsovården utför hälsoundersökningen, samt bedömer eventuellt behov av läkarbesök. Svarmottagare för prover tagna under hälsoundersökningen är en läkare på den hälsovalsenhet där patienten listats. Vid behov av läkarbesök utförs detta på aktuell hälsocentral. Om PPD ska utföras sätts denna av sjuksköterska på asyl- och flyktinghälsovården. Avläsning av PPD sker på aktuell hälsocentral.

Bedömning av vaccinationsstatus

Frågor om vaccinationsstatus:

- Finns skriftlig dokumentation?
- Födelseland?
- Ankomst till Sverige? Bott i läger? Nylig exponering?
- I vilket land är personen vaccinerad? Är personen vaccinerad enligt landets vaccinationsprogram? När skedde senaste vaccination?
- Finns BCG-ärr?
- Vid beräkning av antalet vaccindoser är oralt poliovaccin (OPV) likvärdigt med inaktiverat poliovaccin (IPV). Om personen endast fått OPV eller om oklarheter föreligger sker komplettering med minst en dos IPV.

Vid frågor kring vaccinationsbehov

Vid frågor rörande enskild individs fortsatta vaccinationer hänvisas i första hand till läkare på den aktuella enheten, i andra hand till infektionskonsult. Smittskyddsläkaren är ingen vårdgivare och kan därför inte ge råd i enskilda patientärenden.

Vaccination av barn 0–6 år

Vaccinationen sker inom barnhälsovården, BHV enligt [Rutin för handläggning av asylsökande, flyktingar med flera, 0-6 år inom BHV](#). BHV-sjuksköterska tar del av dokumentationen från hälsoundersökningen och bedömer vaccinationsstatus som därefter skickas till BHV-överläkare. BHV-överläkare ombesörjer vaccinationsordination.

Vaccination av barn i skolålder

Vaccination sker inom elevhälsan. Skolsköterska kontaktar Asyl- och flyktinghälsovården och ber om journalkopior. Därefter sker ordination enligt lokala rutiner inom elevhälsan.

Vaccination av vuxna efter skolålder

Vaccination mot **mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta ska prioriteras** oavsett ålder. Om det under hälsoundersökningen framkommer behov av kompletterande vaccination eller om osäkerhet kring vaccinationsstatus föreligger skriver sjuksköterska på Asyl- och flyktinghälsovården en remiss till patientens hälsovalsenhet där detaljbedömning, ordination och administration av vaccinet sker.

Om personer 18–45 år inte är säkra på om de haft mässling eller röda hund, ge MPR. Om personer > 18 år inte fått stelkramps-, kikhoste- eller difteribooster de senaste 20 åren, ge en boosterdos (välj i första hand vaccin som även innehåller kikhostekomponenten).

Individen ansvarar själv för att boka tid för eventuella uppföljande doser.

Vid vaccinmotstånd

Vaccinmotstånd kan föreligga av många olika skäl (se tex [Funderingar om och tveksamheter till vaccinationer - Rikshandboken i barnhälsovård \(rikshandboken-bhv.se\)](#)). När hälsovårdspersonal samtalar med föräldrar om vaccinationer har det oftast en positiv betydelse för vaccinationstäckningen. **Individer som är helt ovaccinerade ska informeras om vikten av att söka sjukvård vid sårskada och djurbett.** Använd gärna [Bra att veta om ditt barn är ovaccinerat — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#).

Behörighet att ordinera

Vem som är behörig att ordinera läkemedel för vaccination framgår i Socialstyrelsens föreskrifter om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel (HSLF-FS 2018:43). Se även [Vaccination av barn och ungdomar - Vägledning för vaccination enligt föreskrifter och rekommendationer — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#).

Ordination och dokumentation

Ordination och dokumentation av vaccin sker enligt [Läkemedelshantering - Intranät Region Kalmar län](#). Elevhälsan har egna dokumentationsrutiner.

Vaccinationsintyg

För människor på flykt är det viktigt att få intyg på utförd vaccination som kan visas upp hos nästa vårdgivare. Till detta används med fördel ”gula boken”, *International Certificate of Vaccination or Prophylaxis*. Denna kan även användas för fortsatt vaccinationsplanering, ett tips är att fylla i när nästa dos ska ges med blyerts.

Länkar

- [Föreskrifter om vaccination av barn i enlighet med det allmänna vaccinationsprogrammet för barn — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#) HSLF-FS 2016:51

- [Vaccination av barn och ungdomar - Vägledning för vaccination enligt föreskrifter och rekommendationer — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)
- [Vaccinationer i skolan – information till elevhälsans medicinska insats \(EMI\) — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)
- [Det allmänna vaccinationsprogrammet för barn — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)
- [Vaccinationer till människor på flykt rekommendationer till hälso- och sjukvården \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)
- [Vaccination av barn med oklar vaccinationsbakgrund - Rikshandboken i barnhälsovård \(rikshandboken-bhv.se\)](#)
- Vaccinationsprogram i världens länder, WHO
[WHO Immunization Data portal](#)
- Vaccinationstäckning i olika länder, WHO
[WHO Immunization Data portal](#)
- Vaccinationsprogram i olika europeiska länder, ECDC
[Vaccine Scheduler | ECDC \(europa.eu\)](#)
- Hjälpmiddel för översättning av vaccinationskort i olika länder, CDC
[Pink Book Appendix B: Vaccines \(cdc.gov\)](#)

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2023-04-06	Vaccinerande enhet bär kostnaden för vaccininköp.	LLS
2022-11-16	Uppdaterat skrivning om covid-19 vaccination till barn,	LLS
2022-06-17	Upprättande av dokument	LLS